

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
08 1 00346 - 23	
DATO 18 MARS 2009	
AV	Erh.

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Dato:
08/00718-1	3.2.2008.	KjB/ØAa 300.1 Høringssvar fornybardirektiv 2009	13. mars 2009

HØRING AV EU-KOMMISSJONENS FORSLAG TIL DIREKTIV FOR Å FREMME BRUK AV FORNYBARE ENERGIKILDER

Det vises til brev av 3. februar 2009. NP synes det er positivt at EU og Norge ønsker å øke bruken av fornybar energi. Vi synes også det er positivt at direktivet legger opp til fleksible mekanismer for å oppfylle direktivet, siden det vil redusere de samlede kostnadene knyttet til å få til en energiomlegging fra fossile energibærere til fornybare, eksempelvis slik at vindkraft bygges på steder der det er mye vind. Den gir også ekstra muligheter for Norge til å kunne utnytte våre komparative fortrinn ift produksjon av vindkraft.

Det største problemet med direktivet er at det ikke tar høyde for at Europa har et felles kraftmarked ved at landene skal legge til grunn sin egen andel av fornybar elektrisitetsproduksjon. Det betyr at direktivet ikke gir incentiver til å legge om energibruken fra el til fornybar varme. Det vil stride mot de politiske signalene om at el i oppvarming bør unngås. Det er også uheldig miljømessig siden økt forbruk av el i Norge i all hovedsak vil bli produsert i kullkraftverk som har tre til fire ganger så store klimagassutslipp som direkte bruk av olje.

EU skiller i sine målsettinger mellom fornybar og ikke-fornybar energi. Dette bør også Norge gjøre. Isteden skiller Norge mellom ulike typer ikke-fornybar energi og der man setter egne mål bare for olje. Etter NPs mening vil hybridløsninger på oppvarmingsiden for eksempel olje kombinert med sol være en mulig løsning.

Norges forpliktelse

I forhandlingsprosessen med EU er det viktig at Norge får frem hva som skiller oss fra EU. Det mest sentrale punktet er at Norge, i motsetning til andre europeiske land, benytter svært mye el til oppvarming og lite olje og gass. Norge har på grunn av dette lite handlingsrom for å øke andelen fornybar energi og kostnadene knyttet til omlegging vil derfor være vesentlig større for oss. Det er særlig grunn til å påpeke tre forhold som gjør en energiomlegging dyrere.

- At Norge ønsker å unngå å bruke el til oppvarming.
- At vi i lang tid har faset ut olje, noe som betyr at de billigste opsjonene alt er benyttet.

- Norges boligstruktur med svært få blokker og eneboliger med vannbårne anlegg som benytter olje eller gass.

Som følge av at vi ønsker å unngå strøm til oppvarming, bør den økte fornybare kraftproduksjonen eksporteres. Det tar imidlertid lang tid å få på plass infrastruktur knyttet til eksport av strøm. Det er derfor tvilsomt om vi i 2020 har tilstrekkelig overføringskapasitet til å kunne eksportere den kraften som vi potensielt kunne bygge ut. Den nye fornybare elektrisiteten vil mest sannsynlig være vindkraft som i seg selv tar lang tid å realisere, bl.a. knyttet til lokale miljøvernutfordringer. Vindkraft medfører i tillegg vesentlig utfordringer ift nettkapasiteten i Norge.

I forhold til forhandlingsprosessen med EU, er det viktig at Norge har et godt faktagrunnlag, ikke minst ift kostnadene knyttet til å oppfylle direktivet. Det vil være ønskelig at Norge gjør grundige utredninger før vi forplikter oss. Etter vår mening bør det være anledning til å kommentere på de utredningene som bør gjøres i forbindelse med forhandlingsprosessen.

Biodrivstoff

For å kunne oppfylle kravene i Fornybardirektivet legges det til grunn en høyere innblanding av biodrivstoff. Generelt er NP av den oppfatning at det for Norge er viktig å forholde seg til de standardkrav og produktspesifikasjoner som blir vedtatt i Europa gjennom arbeidet i CEN (Den europeiske standardiseringsorganisasjonen). Videre at man tar i betraktning de særforhold relatert til klima som vi har i Norge. Det vil i denne sammenheng være særlig viktig for Norge å belyse problemstillinger relatert til biodiesel. I dag er det i CEN-standarder aksept for innblanding med inntil 5 volumprosent biodiesel i standard autodiesel. I mai måned d.å. vil det trolig bli vedtatt en ny standard som gir aksept for inntil 7 volumprosent biodiesel i standard autodiesel. Denne standarden vil kunne bli implementert i Norge i løpet av høsten 2009.

NP har i tidligere diskusjoner og høringsprosesser med norske myndigheter informert om de produkttekniske utfordringene man har med dagens biodiesel, biodrivstoff definert som 1. generasjon. På grunn av perioder med streng kulde kan visse områder i Norge ikke bruke lavinnblanding av biodiesel i autodiesel. Vinteren 2008/2009 er første vinter med bred utbredelse av diesel inneholdende 5 volumprosent biodiesel i Norge. Biodiesel har negativ effekt på kuldeegenskapene. For denne vinteren har bransjen lagt opp til at Finnmark og enkelte områder i Gudbrandsdalen/Østerdalen forsynes med B0 (dvs ingen innblanding av biodiesel) og Nord-Troms forsynes med B3. For de øvrige områdene selges det B5. Erfaringer fra denne vinteren vil gi svar på om bransjen kan levere B5 også i kuldeutsatte strøk, eller om man må vurdere en mer restriktiv praksis enn det som det er lagt opp til denne vinteren.

For sommerkvaliteten av autodiesel vil det ikke være problemer med å innblende 7 volumprosent biodiesel, men for vinterkvaliteten må det gjøres samme vurderinger i forhold til kuldeegenskaper og om det er bestemte områder i landet der innblandingsforholdet må nedjusteres.

Det er for den videre utviklingen av biodiesel i Norge helt avgjørende at man får på plass biodrivstoff av såkalt 2. generasjon. Når dette er på plass, vil man i større grad kunne tilby en produktkvalitet for biodiesel som blant annet har kuldeegenskaper som tåler de klimatiske forholdene vi har i Norge. NP mener derfor det er viktig at norske myndigheter aktivt støtter arbeidet med forskning og utvikling av 2. generasjons biodrivstoff.

Konklusjon

1. Det er viktig at det gjennomføres en grundig utredning før Norge påtar seg forpliktelse i henhold til Fornybardirektivet. Det bør være anledning til å kunne komme med innspill til grunnlagsdokumentene.
2. Tre forhold bidrar til at det vil være dyrere for Norge å få til en overgang til nye fornybare energikilder. Dette bør tas hensyn til i forhandlingsprosessen:
 - i. At Norge ønsker å unngå å bruke el til oppvarming.
 - ii. At vi i lang tid har faset ut olje, noe som betyr at de billigste opsjonene alt er benyttet.
 - iii. Norges boligstruktur med svært få blokker og eneboliger med vannbårne anlegg som benytter olje eller gass.
3. Direktivet må ikke brukes til å betrakte økt bruk av el som fornybar energikilde. Økt el-forbruk vil fremdeles komme marginalproduksjonen i Europa, altså fra kullkraftverk med tre til fire ganger så store klimagassutslipp som direkte bruk av olje.
4. Krav til drivstoff i Norge må følge de standarder som fastsettes i Europa gjennom arbeidet i CEN (Den europeiske standardiseringsorganisasjonen). Norge må spesielt ta hensyn til de klimatiske forhold og utfordringer med dagens biodiesel på vinterstid.
5. Norge må aktivt støtte arbeidet med utvikling av 2. generasjons biodrivstoff.

Med vennlig hilsen
Norsk Petroleumsinstitutt

Inger-Lise M. Nøstvik
Generalsekretær